

Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązujące w Domu Kultury „Modraczek”

SM „Budowlani”

Niniejsze standardy ochrony dzieci zostały opracowane w celu zapewnienia uczestnikom zajęć w DK „Modraczek” bezpieczeństwa, akceptacji i szacunku.

Poniższe normy stanowią ramy działania dla wszystkich pracowników i osób zaangażowanych w działalność edukacyjną i opiekuńczą w naszej placówce.

Wszyscy pracownicy zobowiązani są do przestrzegania praw dziecka i reagowania w przypadku, gdy dziecku dzieje się krzywda ze szczególnym zwróceniem uwagi na jego potrzeby.

Odzwierciedlają one zobowiązania wynikające z ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. O zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Z 2023 r. Poz. 1606).

Rozdział I

Obszary Standardów Ochrony Dzieci przed krzywdzeniem

Standardy Ochrony Dzieci przed krzywdzeniem tworzą bezpieczne i przyjazne środowisko do rozwoju. Obejmują cztery obszary:

1. Politykę ochrony dzieci, która określa:
 - Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu do pracy w Domu Kultury „Modraczek” Spółdzielni Mieszkaniowej „Budowlani” – Załącznik nr 1, w tym oświadczenie o niekaralności – załącznik nr 2,
 - Procedura zapewniające bezpieczne relacje pracownicy DK Modraczek – dzieci – załącznik nr 3,
 - Zasady reagowania na przypadki podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone
 - Zasady ochrony wizerunku dziecka i ich danych osobowych – załącznik nr 4 oraz zgoda na przetwarzanie danych osobowych, w tym wykorzystanie wizerunku – załącznik nr 5(formularz zgody obowiązujący w Spółdzielni Mieszkaniowej „Budowlani”).
2. Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych
3. Pracownicy DK „Modraczek” – obszar, który określa:
 - Zasady rekrutacji pracowników Spółdzielni Mieszkaniowej pracujących z dziećmi w Domu Kultury „Modraczek”, w tym obowiązek uzyskiwania danych z Rejestru Sprawców Przepisów na Tle seksualnym o każdym pracowniku oraz, gdy jest to dozwolone przepisami obowiązującego prawa, informacji z krajowego Rejestru, a kiedy prawo na to nie zezwala, uzyskanie oświadczenia pracowników dotyczącego niekaralności lub braku toczących się postępowań karnych lub dyscyplinarnych za

przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego.

- Zasady bezpiecznych relacji pracowników DK Modraczek z dziećmi, wskazujące, jakie zachowania na terenie placówki są niedozwolone, a jakie pożądane w kontaktach z dziećmi.
 - Zasady zapewnienia pracownikom placówki podstawowej wiedzy na temat ochrony dzieci przed krzywdzeniem oraz udzielania pomocy dzieciom w sytuacjach zagrożenia, w zakresie: rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci, procedur interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia; odpowiedzialności prawnej pracowników, którzy są zobowiązani do podejmowania interwencji,
 - Zasady przygotowania pracowników DK Modraczek do edukowania: dzieci na temat ochrony przed przemocą i wykorzystywaniem; rodziców/ opiekunów dzieci na temat wychowania ich bez przemocy oraz chronienia przed przemocą i wykorzystaniem; zasady dysponowania materiałami edukacyjnymi dla dzieci i rodziców/ opiekunów oraz aktywnego ich wykorzystania.
4. Procedury- obszar określający działania, jakie należy podjąć w sytuacji krzywdzenia dziecka lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony pracowników DK Modraczek, członków rodziny, rówieśników i osób obcych:
- Zasady dysponowania przez placówkę danymi kontaktowymi lokalnych instytucji i organizacji, które zajmują się interwencją i pomocą w sytuacjach krzywdzenia dzieci (policja, sąd rodzinny, centrum interwencji kryzysowej, ośrodek pomocy społecznej, placówki ochrony zdrowia), oraz zapewnienia do nich dostępu wszystkim pracownikom
 - Zasady eksponowania informacji dla dzieci na temat możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji, w tym numerów bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci.
5. Monitoring – obszar, który określa:
- Zasady weryfikacji przyjętych Standardów Ochrony Dzieci przed krzywdzeniem – przynajmniej raz na dwa lata, ze szczególnym uwzględnieniem analizy sytuacji związanych z wystąpieniem zagrożenia bezpieczeństwa dzieci.

Rozdział II

Objaśnienia terminów używanych w niniejszych Standardach ochrony dzieci.

1. Pracownik placówki to osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, umowę cywilnoprawnej a także wolontariusz i stażysta lub inną osobę, która z racji pełnionej funkcji lub zadań wykonuje działalność związaną z wychowaniem/ edukacją dzieci uczęszczających do DK Modraczek
2. Dzieckiem jest każda osoba do ukończenia 18 roku życia.
3. Opiekunem dziecka jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny a także rodzic zastępczy.
4. Zgoda rodzica dziecka oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka w sprawie konieczne jest orzeczenie przez sąd rodzinny.
5. Przez krzywdzenie dziecka należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym osobę z pracowników placówki lub zagrożenie dobra dziecka także poprzez zaniedbywanie.

6. Osoba odpowiedzialna za Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem to wyznaczona przez zarząd spółdzielni osoba z pracowników placówki sprawujący nadzór nad realizacją Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem w DK „Modraczek”.
7. Dane osobowe dziecka to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.

Definicje

Światowa Organizacja Zdrowia wskazuje, że krzywdzeniem jest każde zamierzone i niezamierzone działanie lub zaniechanie działania jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości, a także każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, które naruszają równe prawa i swobody dzieci/lub zakłócają ich optymalny rozwój. Wyróżnić można 4 formy krzywdzenia dziecka:

1. Przemoc fizyczną- przemoc, w wyniku której dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone. Krzywda ta następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za dziecko lub ze strony osoby, której dziecko ufa bądź która ma nad nim władzę. Może być czynnością powtarzalną lub jednorazową.
 - Zauważalne symptomy przemocy fizycznej:

Ślady palców lub przedmiotów na ciele dziecka,

Okrągłe punktowe poparzenia,

Opuchlizna, złamania, zwichnięcia,

Siniaki w nietypowych miejscach ciała dziecka

- Pośrednio obserwowane zachowania dziecka:

Niechęć, lęk przed rozebraniem się,

Lęk przed dotykaniem drugiej osoby

Strój nieadekwatny do pory roku i pogody (długie rękawy, kiedy jest ciepło)

Nadmierna apatia lub agresja

Noszenie ciemnych okularów, także przy braku słońca

2. Przemoc psychiczna - chroniczna, nie fizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a osobą dorosłą, obejmująca zarówno działania jak i zaniechania.
 - Formy przemocy psychicznej:

Niedostępność emocjonalna

Zaniedbywanie emocjonalne

Relacje z dzieckiem oparte na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu

Nieodpowiedzialne rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem

Niedostrzeżenie lub nieuznanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy osobą dorosłą a dzieckiem

- Objawy przemocy psychicznej:

Zaburzenia mowy (wynikające z napięcia nerwowego)

Psychosomatyczne (ból jelitowo-żołądkowy, ból i zawroty głowy)

Moczenie i zanieczyszczanie się

Ból mięśni, nadmierna potliwość, zaburzenia snu

Brak poczucia pewności siebie, niska samoocena, wycofanie

Depresja, fobie, lęki

Zachowania destrukcyjne

Kłopoty z kontrolą emocji

Poczucie krzywdy i winy, nieufność do innych

Problemy szkolne, zachowania agresywne w stosunku do innych osób

3. Zaniedbywanie – chroniczne lub incydentalne niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych dziecka i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju. Do zaniedbywania dochodzi w relacji dziecka z osobą, która jest zobowiązana do opieki, wychowania, troski i ochrony dziecka

- Objawy zaniedbania:

Częsta absencja na zajęciach szkolnych lub przedszkolnych, wagarowanie,

Brak przyborów szkolnych

Ubiór nieadekwatny do pory roku

Niedożywienie

Zaniedbanie pod względem higienicznym i zdrowotnym (brudna skóra, rażąco małych rozmiarów odzież, przewlekłe nieleczone choroby, nie zażywanie niezbędnych leków, koniecznych badań, zaburzony rozwój fizyczny)

Pozostawienie na dworze bez opieki w godzinach wieczornych i nocnych (zwłaszcza młodsze dzieci)

Niedbanie o higienę snu i odpoczynku

Apatia, bierność

4. Wykorzystywanie seksualne dziecka to włączenie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, i/lub na którą nie jest odpowiednio dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób, i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi bądź obyczajowymi danego społeczeństwa. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli osoby te ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy.

Rozdział III

Zasady rozpoznawania i reagowanie w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu dziecka

1. Pracownicy DK Modraczek znają i stosują Procedurę zapewniającą bezpieczne relacje pracownicy – dziecko ustalone w placówce – załącznik nr 3
2. Pracownicy posiadają wiedzę na temat rozpoznawania i reagowania w sytuacji krzywdzenia dziecka
3. Pracownicy monitorują sytuację i dobrostan dziecka
4. W przypadku zidentyfikowania sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka upoważnieni pracownicy podejmują rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywują ich do szukania dla siebie pomocy.

Rozdział IV

Zasady reagowania na przypadki podejrzenia, że dziecko doświadcza krzywdzenia.

W przypadku uzyskania przez pracownika placówki informacji, że dziecko jest krzywdzone lub istnieje takie podejrzenie, pracownika obowiązek przekazania uzyskanej informacji Dyrektorowi placówki lub osobie zastępującej. Sporządza notatkę służbową.

Natychmiastowe działanie w przypadku podejrzenia krzywdzenia, bezpośrednio po zidentyfikowaniu sygnałów lub otrzymaniu informacji.

Procedura interwencji:

1. Pracownik zgłasza swoje obserwacje lub informacje do Dyrektora placówki lub osobie zastępującej.
 2. Zgłoszona sprawa poddana jest wyjaśnieniu przez pracowników placówki, którzy prowadzą zajęcia, na które uczęszcza dziecko oraz pracownika odpowiedzialnego za realizację standardów Ochrony Dzieci w placówce.
- Przeprowadzają rozmowę z pokrzywdzonym dzieckiem
 - Przeprowadzają rozmowę z innymi osobami, które pomogą w ocenie sytuacji
 - Wzywają do placówki rodziców lub opiekunów prawnych pokrzywdzonego dziecka i przeprowadzają z nimi rozmowę,
 - Opracowują wspólny plan pomocy dziecku
3. Wszystkie działania przewidziane w planie pomocy dziecku mają na celu zapewnienie dziecku bezpieczeństwa i wsparcia.
 4. Plan pomocy dziecku powinien obejmować:
 - Zapewnienie, że dziecko znajduje się w bezpiecznym środowisku, z dala od potencjalnego sprawcy.
 - Zapewnienie poufności informacji, udostępnianie ich tylko upoważnionym osobom.
 - Podjęcie przez placówkę działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia do odpowiednich organów (np. Policji, Sąd opiekuńczy, lokalne centrum pomocy rodzinie).

- Rodzicom/ opiekunom przekazuje się informacje na temat dostępnej oferty wsparcia, motywując ich do szukania pomocy dla siebie.
 - Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych powyżej
5. W przypadku, gdy opiekun dziecka zauważy, że dziecko jest krzywdzone przez pracownika placówki, powinien o tym fakcie powiadomić dyrektora placówki, a w przypadku jego nieobecności osobę zastępującą.
 6. Dyrektor placówki zaprasza opiekuna dziecka na spotkanie wyjaśniające. Ze spotkania sporządzony jest protokół.
 7. Dyrektor placówki odbywa rozmowę z pracownikiem w sprawie, której dotyczy zgłoszenie. Sporządzony zostaje protokół ze spotkania.
 8. W przypadku potwierdzenia podejrzenia, że nastąpiło krzywdzenie dziecka, dyrektor zgłasza zaistniałą sytuację do odpowiednich organów i zarządu Spółdzielni.
 9. Dyrektor zawiesza w pełnieniu obowiązków służbowych pracownika placówki, w którego sprawie toczy się wyjaśnienie.
 10. W przypadku gdy podejrzenie o krzywdzeniu zgłosili opiekunowie dziecka, a podejrzenie nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów dziecka na piśmie.
 11. Szkolenie pracowników placówki na temat identyfikacji oznak krzywdzenia dzieci, w tym zmian w zachowaniu, niewyjaśnionych obrażeń, czy odosobnienia.
 12. W placówce dostępny jest wykaz ważnych telefonów i adresów, pod którym dziecko i dorośli mogą otrzymać informacje i wsparcie – załącznik nr 10

Rozdział V

Zasady ochrony danych osobowych w tym wizerunku dziecka.

1. Dane osobowe dziecka podlegają ochronie na zasadach określonych w ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych
2. Dokumenty zawierające informacje o dzieciach muszą być przechowywane w bezpiecznym i zamkniętym miejscu, z dostępem wyłącznie dla upoważnionych osób.
3. Elektroniczne zapisy powinny być chronione hasłami i odpowiednimi środkami zabezpieczającymi.
4. W przypadku konieczności udostępnienia dokumentacji zewnętrznym instytucjom (np. Sądom, służbom socjalnym), należy to czynić z zachowaniem odpowiednich procedur i po uzyskaniu stosownych upoważnień.
5. Upublicznianie wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie wymaga pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego
6. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości takie jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda na utrwalenie wizerunku dziecka nie jest wymagana.
7. Pracownikom placówki nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dzieci (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu) na terenie placówki bez pisemnej zgody rodzica/opiekuna. W celu uzyskania zgody

- pracownik kontaktuje się z rodzicem /opiekunem. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych rodzica bez jego wiedzy i zgody.
8. Jeśli rodzice/opiekunowie nie wyrazili zgody na utrwalenie wizerunku dzieci pracownicy respektują ich decyzje.

Rozdział VI

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych w placówce.

1. Na terenie placówki dostęp dziecka do Internetu możliwy jest tylko pod nadzorem pracownika na zajęciach.
2. W przypadku, gdy dostęp do Internetu realizowany jest pod nadzorem pracownika, jest on zobowiązany informować dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu oraz czuwać nad ich bezpieczeństwem podczas korzystania z Internetu w czasie zajęć.
3. Placówka nie ponosi odpowiedzialności za sposób korzystania przez wychowanków z zasobów Internetu we własnych urządzeniach mobilnych.

Rozdział VII

Monitoring stosowania Standardów Ochrony Dzieci przed krzywdzeniem

1. Zarząd Spółdzielni/ Dyrektor placówki wyznacza osobę odpowiedzialną za Standardy Ochrony Dzieci przed krzywdzeniem w DK Modraczek.
2. Osoba, o której mowa w pkt. 1 odpowiedzialna jest za realizację i propagowanie Standardów Ochrony Dzieci przed krzywdzeniem w DK Modraczek.
3. Osoba wyznaczona jest odpowiedzialna za monitorowanie realizacji Standardów Ochrony Dzieci przed krzywdzeniem, za reagowanie na sygnały naruszania Standardów oraz proponowanie zmian w Standardach.
4. Osoba wyznaczona przygotowuje zmiany do Standardów i przedstawia je Zarządowi/Dyrekcji placówki do akceptacji.
5. Kierownictwo placówki po zatwierdzeniu przez Zarząd Spółdzielni wprowadza zmiany do Standardów i ogłasza pracownikom placówki nowe brzmienie zapisów Standardów.

Przepisy końcowe

1. Niniejsze Standardy Ochrony dzieci przed krzywdzeniem wchodzi w życie z dniem ogłoszenia
2. Ogłoszenie Standardów następuje poprzez zamieszczenie na stronie internetowej placówki, na spotkaniu zarządu SMB. Wersja papierowa znajduje się w placówce.